

ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ

Πανηγύρια! Μέρες χαράς και ξεγνοιασιάς για μās τούς μικρούς. "Εκφραση θρησκευτικής εὐλάβειας και αγάπης για τὸν ἅγιο πὸν γιορτάζει ἀπὸ τούς συγχωριανούς μας, ὄλους.

Πρῶτῃ - πρῶτῃ, πηγαίναμε στὴν ἐκκλησία ν' ἀνάψουμε τὸ κεράκι μας, νὰ λειτουργηθοῦμε, ν' ἀκούσουμε τὸ τροπάρι, νὰ περάσουμε κάτω ἀπὸ τὴν εἰκόνα κι ὕστερα νὰ προσκυνήσουμε, νὰ μās καπνίσουν και νὰ μās ράνουν με ἀνθόνερο οἱ γιορτάρηδες ἀπὸ τὰ καπιστηρομέρρηχα, γιὰ νὰ τούς εὐχηθοῦμε τὸ «Χρόνια πολλὰ».

Μετὰ ξεχυνόμασταν ἔξω, στὸν περίβολο, νὰ βροῦμε τούς συμμαθητὲς και τούς δασκάλους μας, τούς συγγενεῖς και τούς φίλους μας.

'Αξέχαστα θὰ μείνουν στὴ μνήμη μας τὰ πανηγύρια τοῦ χωριοῦ μας. "Αρχίζαν ἀπὸ τὴν Τρίτῃ τῆς Λαμπρῆς πὸν γιόρταζε ὁ δικός μας "Αἱ-Γιῶργης ὁ Στρατηλάτης, ὡς τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ πὸν πανηγύριζε ὁ ἄλλος "Αἱ-Γιῶργης ὁ Ποταμίτης — πὸν τὸ μικρὸ του παρεκκλήσι καθόταν στὴν ὄχθη ἑνὸς ποταμοῦ—καὶ φθάναμε στὸ μεγάλο πανηγύρι τῆς 'Αγίας Μαρίας στις 17 'Ιουλίου.

'Εκεῖ ὄλος ὁ κόσμος τοῦ χωριοῦ μας και τῶν περιχώρων μαζεμένος. 'Ακόμα και τὰ λεωφορεῖα τῆς Κυθρέας κουβαλοῦσαν προσκυνητὲς ἀπὸ τὴ Μιδά-Μηλιά και τὴ Λευκωσία πὸν ῥχονταν νὰ προσκυνήσουν στὴ χάρη της, νὰ φωνίσουν τὰ πωρικά τους, νὰ φιλοξενηθοῦν και νὰ συνομιλήσουν με τούς γνωστούς τους.

Θυμᾶμαι ὡς εἶμασταν μικρά, μαζεῦαμε γρόσι-γρόσι τὰ λεφτὰ ἀπὸ τούς γονεῖς, τὶς θεῖες και τούς θεῖους, τὴ γιαγιά και τὸν παππού, τὰ δέναμε κόμπο και τὰ φυλάγαμε γιὰ νὰ ξοδευτοῦν ὄλα κείνη τὴν ἡμέρα.

Οἱ νοικοκυρὲς κι οἱ ράφτρες ἦταν στὶς φούριες τους, τὶς παραμονὲς τοῦ πανηγυριοῦ. Τὰ σπῖτια κι οἱ αὐλὲς ἔπρεπε ν' ἀστράφουν ἀπὸ καθαριότητα. Κι οἱ κοπέλλες θὰ ῥαβαν και θὰ ῥαζαν τὸ πῖδ καινούργιο, τὸ πῖδ καλὸ, τὸ πῖδ ὄμορφο φόρεμά τους.

'Απὸ μέρες στήνονταν οἱ σκηνὲς και οἱ

πάγκοι στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας. Μικρέμποροι ἀπὸ μακρὰ κι ἀπὸ κοντὰ κατέφθαναν 4—5 μέρες πῖδ πρὶν γιὰ νὰ καλοδολεφθοῦν και νὰ ξεπουλήσουν τὶς σουσαμόπιτες, τούς σουσοῦκους τους, τὰ φρέσκα φουντούκια τους, τὰ καρύδια, τ' ἀμύγδαλα και τὰ λογιῆς-λογιῆς ὄπωρικά τους.

Κι οἱ συγχωριανοὶ μας δὲν τὰ πῆγαιναν πίσω. Τὸ πῖδ καλοστημένο τραπέζι ἦταν τοῦ ζαχαροπλάστη μας. 'Αδύνατο ν' ἀντέξεις στὸν πειρασμὸ και νὰ μὴ δοκιμάσεις τὶς νόστιμες πάστες του, τὰ κόκ, τὸν μπακλαβὰ και τὸ κατεῖφι του.

'Ασυναγώνιστος ὁ Σάββας ὁ Χατζιώτης ξεδίπλωνε τὸ μικρὸ του τραπέζακι πὸν ἄνοιγε κατὰ τὴν περίσταση, ἔστρωνε και μιὰ πρόχειρη μαντηλιὰ ἐπάνω και τακτοποιοῦσε καλλιτεχνικὰ τὸ παστελλάκι του σ' ἑνα δίσκο γιὰ νὰ προκαλεῖ και τούς πῖδ συγκρατημένους.

Κι ὁ Τσέλιγκας με τὰ καλάθια του και τὴν κελαιδίστη φωνὴ του πὸν ῥθε ἀπ' τὰ μέρη τῆς Πάφου κι ἔδεσε μαζί μας, κι ἔγινε συγχωριανός μας, μās καλοῦσε νὰ πάρουμε κι ἀπ' αὐτὸν ἀστραγάλια, κουαμέ, μάντολες, χαλεπιανά, κανασούρι».

Πλάι-πλάι ὁ Παναῖς ὁ Πασάντας κι ὁ Χαράλαμπος ὁ Χατζήγιωργης συναγωνίζονταν ποιός νὰ πρωτοπουλήσει τὰ καλάθια και τὰ κοφίνια του, τὰ πανέρια και τὶς κούζες του. Κι ἐμεῖς κάναμε τὸ λογαριασμὸ μας γιὰ νὰ μās περισσέψουν λεφτὰ ν' ἀγοράσουμε στὸ τέλος-τέλος και τὸ κουζάκι μας γιὰ νὰ τὸ γεμίσουμε φεύγοντας ἀπὸ τὴν πῖδ δροσερὴ βρῶση πὸν συναντούσαμε στὸ δρόμο μας.

Τὸν κουμπάρὰ μας ὄμως θὰ τὸν παίρναμε ἀπὸ τὴ γριά τὴν Πιροκκοῦ πὸν πουλοῦσε τὰ πῆλινα ἀγγεῖα, πὸν με τέχνη ἔφτιαχνε ὁ συγχωριανός μας ἀγγειοπλάστης, ὁ Κυριλλάς.

Γυρνώντας ἐδῶ κι ἐκεῖ μās ἦταν ἀδύνατο νὰ μὴ γευτοῦμε τούς γλυκόμελους λουκουμάδες πὸν με τὴση μαεστρία ἔκανε ἡ γειτόνισσα και νονὰ μας ἡ Μαρπισοῦ τοῦ Γιάννακα.

Τελευταία νότα στὸ πανηγύρι, ὁ τυφλὸς